

IZVJEŠĆE
s konferencije „Refugees' impact on Bologna reform – Recognition of Prior Learning and inclusion in the light of increased migration“

Datum održavanja: 12. i 13. lipnja 2017. godine
Mjesto održavanja: *Malmö University, Malmö, Kraljevina Švedska*
Organizator: *The Swedish Council for Higher Education*
The Swedish Ministry of Education and Research
Domaćin: *Malmö University*

Sudionice seminara, predstavnice AZVO-a: Emita Blagdan i Lida Lamza

Priznavanje prethodnog učenja je tema Bolonjskog procesa još od ministarske konferencije održane u Bergenu 2003. godine. Već tada su ministri podcrtali važnost doprinosa visokog obrazovanja u razvoju cjeloživotnog učenja. Poduzimaju se koraci kako bi se javne nacionalne politike prilagodile tom izazovu te otvorile mogućnost cjeloživotnog učenja na razini visokog obrazovanja, što je uključivalo i priznavanje prethodno stečenog učenja (RPL). Ipak, 2015. godine Izvješće o provedbi bolonjske reforme utvrđuje kako je potrebno i dalje poboljšavati priznavanje inozemnih kvalifikacija te dodatno razvijati metode za priznavanje prethodnog učenja.

Također, Yerevansko ministarsko priopćenje iz 2015. godine donosi usuglašenost oko potrebe za uklanjanje prepreka za priznavanje prethodno stečenog učenja u cilju pristupa visokom obrazovanju te davanje podrške visokim učilištima da unaprijede svoje ljudske potencijale i resurse kako bi provodili priznavanje prethodno stečenog učenja. Priopćenje naglašava i potrebu revizije nacionalnih kvalifikacijskih okvira kako bi se osiguralo da oni zaista omogućuju i prihvaćaju priznavanje prethodno stečenog učenja.

Priznavanje prethodnog učenja je, također, jedan od prioriteta unutar politika Europske unije. Još 2012. godine Europska komisija je usvojila preporuke za vrednovanje neformalnog i izvanformalnog učenja, primjerice, da se najkasnije do 2018. godine uspostave nacionalni sustavi za vrednovanje neformalnog i izvanformalnog učenja.

Tijekom 2015. godine više od milijun izbjeglica prešlo je granice Europske unije. Mnogi od novopridošlih migranata su mladi i tek počinju svoje visokoškolsko obrazovanje. Drugi su studirali na visokim učilištima, ali nisu bili u mogućnosti završiti svoje studije. Ovo stavlja naglasak na nekoliko vrlo prioritarnih pitanja bolonjske reforme, primjerice, inkluzivnost sustava visokog obrazovanja, priznavanje kreditnih bodova stečenih u inozemstvu, priznavanje prethodnog učenja (RPL), uspostavljanje fleksibilnih puteva učenja i slično.

Konferencija u Malmö organizirana u okviru Bolonjske radne skupine broj 2 o provedbi, stoga se usredotočila na priznavanje prethodnog učenja i prilike za cjeloživotno učenje za migrante, osobito na razini visokog obrazovanja.

Konferencija je predstavila primjere dobre prakse unutar Europskog prostora visokog obrazovanja (EHEA) u postupcima i metodama za vrednovanje i priznavanje prethodno stečenog učenja s posebnim naglaskom na uključivanje i pružanje primjerenijih mogućnosti učenja i pristupa visokom obrazovanju za migrante. To je bio fokus konferencije, odnosno samih prezentacija i radionica, čime se pružila prilika za razmjenu iskustava među ljudima iz prakse, kreatorima javnih politika, ali i svim drugim zainteresiranim stranama iz zemalja EHEA-e. U konačnici, konferencija je za cilj imala potaknuti visokoškolske institucije i dionike unutar EHEA-e da razvijaju svoje okvire i postupke za priznavanje prethodnog učenja te druge inicijative.

Ishod ove konferencije će biti detaljno izvješće s navedenim primjerima dobre prakse, kao i prijedloge za nastavak radnih i razvojnih prijedloga o čemu će se izvještavati relevantne radne skupine unutar Bolonjske *Follow up* grupe.

Neka od pitanja o kojima se raspravljalo tijekom plenarnih sjednica i grupnih rasprava bila su: Kako pružiti prikladnije mogućnosti za učenje migrantima?

Jesu li upisni postupci adekvatno kreirani?

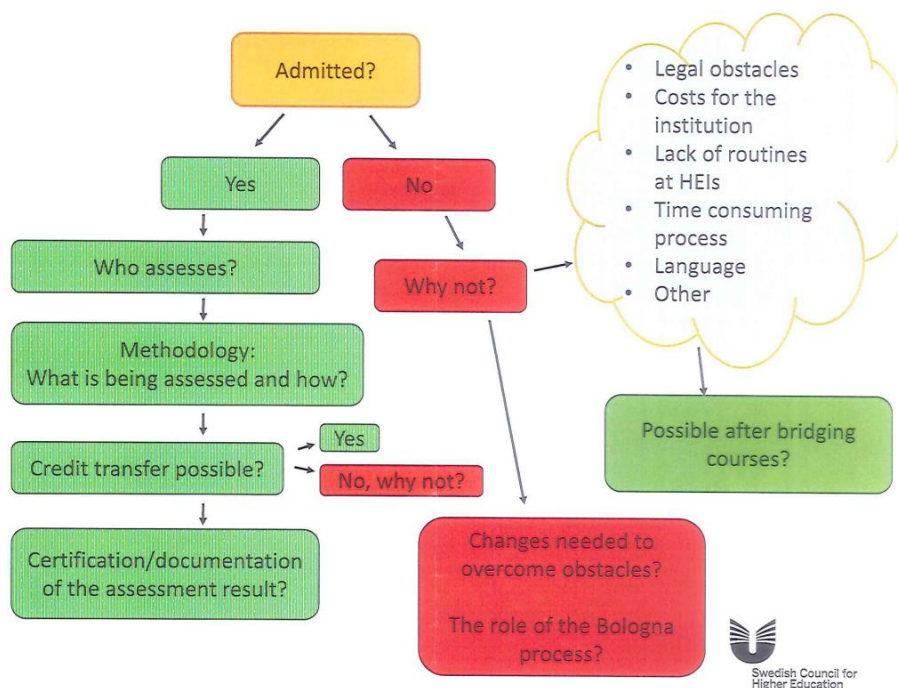
Koje mjere za priznavanje prethodnog učenja postoje, što se može poboljšati te i što treba dodatno razviti?

Uvod u konferenciju svojim su izlaganjima o RPL-u iz vizure (su)kreatora javnih politika dali predstavnici različitih udruženja i organizacija – *European University Association (EUA)*, *Education, Audiovisual and Culture Executive Agency*, *European Commission (EACEA)*, *European Student Union (ESU)* i *European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE)*.

U plenarnom dijelu konferencije predstavljena su iskustva i prakse u poticanju i razvojanju priznavanja i vrednovanja prethodno stečenog učenja njemačkog KMK-a (*The Standing Conference of the Ministers of Education and Cultural Affairs*), švedskog *The National Delegation for Validation*, zatim iskustvo francuskog *The Université Nice Sophia Antipolis (UNS)*, njemačkog *Kiron Open Higher Education*, nevladine organizacije nastale 2014. godine s ciljem osiguravanja lakšeg pristupa visokom obrazovanju migrantima.

Cilj grupnih rasprava bio je u razgovoru različitih dionika, iz različitih sustava i zemalja, razmijeniti iskustva vrednovanja i priznavanja prethodno stečenog učenja. Kao poticaj za ovakav dijalog poslužio je zajednički rad na praktičnom slučaju. Sudionici različitih grupa za raspravu radili su na različitim mogućim primjerima iz prakse s ciljem da ponude rješenje o upisu osobe na visoko učilište s obzirom na iskustvo, pravni i institucionalni okvir koji imaju u svojoj zemlji, odnosno instituciji.

Okvir za raspravu je shematski prikazan na sljedeći način:

Zaključak konferencije je da je riječ o području koje zahtjeva još mnogo napora kako bi se na adekvatan način koncept priznavanja i vrednovanja prethodno stečenog učenja uklopio u nacionalne sustave. To iziskuje snažan angažman visokih učilišta te svih ostalih relevantnih dionika koji mogu doprinijeti dodatnom osiguravanju kvalitete ovakvih postupaka.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) u okviru ESF projekta „Unapređenje sustava osiguravanja kvalitete visokog obrazovanja“ (SKAZVO) izrađuje nove kriterije i standarde za ocjenu kvalitete visokih učilišta u novom ciklusu reakreditacije, odnosno unapređuje postupak reakreditacije visokih učilišta. To, između ostalog, uključuje i pitanje priznavanja prethodno stečenog učenja te provjere načina na koja visoka učilišta razvijaju svijest o pravednom i kvalitetnom vrednovanju neformalno i izvanformalno stečenih znanja, kompetencija i vještina, napose onih stečenih izvan RH. Stoga, ovo je praćenje razvoja ovog područja od iznimne važnosti, osobito u svjetlu skorašnjeg donošenja Pravilnika o priznavanju i vrednovanju neformalnog i informalnog učenja u čiju je izradu, kao i pripremu platforme za njegovo donošenje bila uključena i Agencija za znanost i visoko obrazovanje.

Više informacija o seminaru dostupno je putem poveznice:

<https://www.uhr.se/om-uhr/Konferenser/refugees-impact-on-bologna-reform/>

U Zagrebu 19. lipnja 2017. godine